

Квартальне опитування готелів

№27(3)

Вересень 2019

Діловий клімат та перешкоди діяльності

- У II-му кварталі 2019 року значення індексу ділового середовища продовжило підвищуватись та становить 0,17 (0,05 у I-му кварталі). У майбутньому готелі очікують погіршення ділового клімату, та індекс очікуваних змін ділового середовища становить 0,40 (0,64 у I-му кварталі).
- Оцінка поточної фінансово-економічної ситуації в готельному секторі також покращилась. Значення індексу поточної фінансово-економічної ситуації підвищилось у II-му кварталі 2019 до 0,24 (було 0,09). В майбутньому очікується погіршення фінансово-економічної ситуації. Індекс очікуваної фінансово-економічної ситуації для готелів становить 0,49 (0,65 у I-му кварталі 2019 року).
- Рейтинг перешкод для II-го кварталу 2019, як і в попередніх очолює «високий конкурентний тиск».
- Найсуттєвіші зміни в рейтингу перешкод зафіксовано для показників: «погані погодні умови» та «низький попит» (зменшення значення); та «несприятливий регуляторний клімат» і «недостатньо кваліфікованих працівників» (збільшення значення).

Показники змін, оцінок та очікувань

- У II-му кварталі 2019 року значення індексу змін попиту збільшилось до 0,45 з -0,06. У наступному кварталі готелі очікують на зменшення попиту до 0,23 з 0,80 у I-му кварталі 2019 року.
- В II-му кварталі 2019 значення індексу змін зайнятості продовжило підвищення та становить 0,05 (0,01 у попередньому кварталі). У наступному кварталі очікується зменшення кількості зайнятих на готельних підприємствах і значення індексу очікуваних змін становить 0,17 (0,31 у попередньому кварталі).
- У II-му кварталі 2019 року значення індексу змін прибутковості підвищилось до 0,29 з -0,25 у I-му кварталі. У наступному кварталі підприємства готельного сектору очікують зменшення прибутковості — значення індексу очікуваних змін прибутковості знизилось та становить 0,18 (було 0,69).
- У II-му кварталі 2019 року темпи зростання середньої ціни за ніч підвищились. Значення індексу змін ціни за ніч збільшилось до 0,47 з 0,16 у I-му кварталі 2019 року. Значення індексу очікуваних змін ціни за ніч на наступний період при цьому зменшилось та становить 0,13 (0,62 за минулий квартал).
- Значення індексу змін обсягів продажів збільшилось та у II-му кварталі 2019 року становить 0,39 (було -0,13). У наступному кварталі очікується зменшення значення індексу очікуваних змін обсягів продажів до 0,32 (з 0,79 за минулий період).

Панель із 100 готелів використовується для моніторингу оцінок та очікувань їхніх керівників щодо змін ділового середовища загалом та показників роботи готелів зокрема. Відсоток відповідей у липні 2019 року становив 56

У цьому випуску представлені результати опитування проведеного у липні 2019-го року.

Респонденти:

- (1) Давали оцінки показникам за результатами II-го кварталу 2019,
- (2) Порівнювали показники II-го кварталу 2019 до I-го кварталу 2019,
- (3) Порівнювали показники II-го кварталу 2019 до II-го 2018.
- (4) Порівнювали очікувані зміни показників на III-й квартал 2019 до III-го 2018.

Діловий клімат: оцінка за липень 2019, очікування на 6 місяців

Автори:
Оксана Кузяків
Анастасія Гулік

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел.: (+38044) 278-63-42/60
Факс (+38044) 278-63-36
E-mail: institute@ier.kyiv.ua
<http://www.ier.com.ua>

ЗАГАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ ДІЯЛЬНОСТІ

Ділове середовище

Оцінка ділового середовища. У II-му кварталі 2019 року зважене значення індексу ділового середовища збільшилось та становить 0,17 (0,5 у I-му кварталі). Зріс відсоток тих, які вважають ділове середовище хорошим до 21,4% з 11,9%. Але й відсоток «песимістів» також збільшився незначним чином до 10,7% у II-му кварталі 2019 року з 9,0% у минулому кварталі. Знизився відсоток тих менеджерів готелів, які оцінюють поточне ділове середовище в країні як «задовільне» до 67,9% з 79,1% у I-му кварталі. Незважене значення індексу також зросло та становить 0,11 (0,03 у попередньому кварталі), що може свідчити про залежність індексу ділового середовища від розміру готелю. Значення індексу для малих готелів (з кількістю до 50 працівників) у II-му кварталі не змінилось у порівнянні з I-м кварталом 2019 року та становить -0,05. А для готелів середніх розмірів (51-250 працівників) значно підвищилось та становить 0,42 (0,16 за попередній період).

Зміни ділового середовища за минулі пів року. У II-му кварталі 2019 року значення індексу змін ділового середовища значно покращилось та становить 0,16 (було -0,02). При оцінці змін ділового середовища в країні за минулі пів року частка тих, хто вважає ділове середовище покращилось значно збільшилась, до 21,8% у II-му кварталі з 6,0% у I-му кварталі 2019 року. Частка тих, хто вважає ділове середовище задовільним зменшилась до 63,6% у поточному кварталі з 83,6%; проте, частка тих, для кого ділове середовище погіршилось підвищилось до 14,5% у II-му кварталі 2019 року з 10,4%. Не зважене значення індексу також підвищилось та становить 0,07 (-0,04 у I-му кварталі квартالی). При цьому для малих готельних підприємств значення індексу продовжує погіршуватись: -0,16 (-0,14 в минулому кварталі); тоді як значення індексу для середніх готелів покращилось до 0,53 у II-му кварталі 2019 року з 0,12 у I-му кварталі.

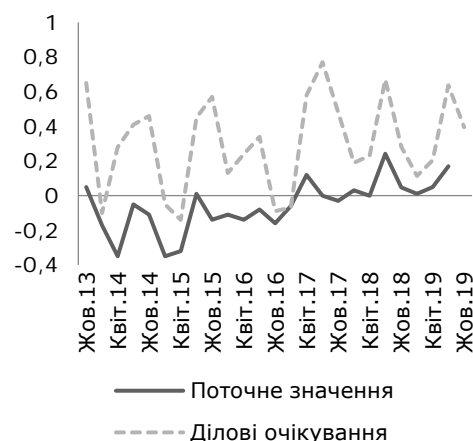
Очікувані зміни ділового середовища на наступні пів року. Значення індексу очікуваних змін ділового середовища зменшилось до 0,40 у II-му кварталі 2019 року з 0,64 у I-му кварталі. В порівнянні з минулим кварталом, респонденти однаково розцінюють можливості як того, що ситуація покращиться, так і того, що залишиться без змін – 45,8% (64,9% та 31,6% відповідно у I-му кварталі). Та 8,3% опитаних вважає що ситуація погіршиться (було 3,5%).

Фінансово-економічна ситуація на підприємстві

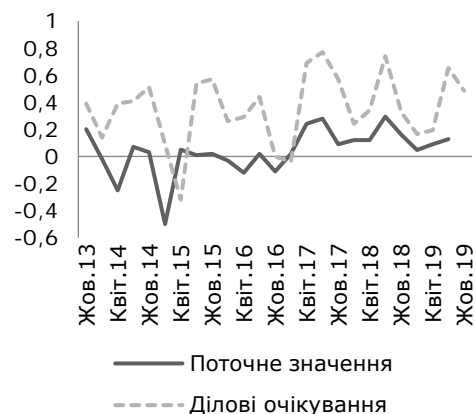
Оцінка фінансово-економічної ситуації. У II-му кварталі 2019 року значення індексу фінансово-економічної ситуації в порівнянні до I-го кварталу 2019 року продовжило підвищення та становить 0,24 (було 0,09). У II-му кварталі 2019 року майже вдвічі підвищився відсоток тих, хто позитивно оцінює зміни фінансово-економічної ситуації – до 22,2% з 11,9% у I-му кварталі. І також зменшився відсоток тих, хто оцінює ситуацію як задовільну – до 74,1% у II-му кварталі з 85,1% у I-му кварталі 2019 року. А от відсоток «песимістів» при цьому майже не змінився - 3,7% у II-му кварталі 2019 року (3,0% у I-му кварталі). Значення індексу підвищилось також і при розподілі готелів за розміром. Але, якщо для середніх за розміром готелів це значення збільшилось досить істотно до 0,42 у II-му кварталі з 0,16 у I-му кварталі, то для малих за розміром готелів підвищення не було статистично значущим - до 0,06 у II-му кварталі з 0,05 у I-му кварталі 2019 року.

Зміни фінансово-економічної ситуації за минулі пів року. Індекс змін фінансово-економічної ситуації для готелів становить 0,26 (0,03 у попередньому кварталі). При оцінці фінансово-економічної ситуації продовжує зменшуватись відсоток «песимістів», який становить 3,8 у II-му кварталі 2019 року (4,5% у I-му кварталі). Зменшився відсоток тих, хто вважає що ніяких змін не відбувалось

Індекси ділового середовища

Індекси фінансово-економічної ситуації

до 71,2% з 89,6%. І досить істотно збільшився відсоток тих, для кого ситуація покращилась - до 25,0% у II-му кварталі з 6,0% за попередній період. Значення індексу при цьому покращилось як для маленьких готелів 0,06 (-0,05 у I-му кварталі) так і для середніх за розміром готелів 0,47 у II-му кварталі 2019 року (0,12 у I-му кварталі).

Очікувані зміни фінансово-економічної ситуації на наступні півроку. Значення індексу очікуваної фінансово-економічної ситуації зменшилось та становить 0,49 у II-му кварталі 2019 року (0,65 у I-му кварталі). При цьому жоден з опитаних менеджерів готелів не вважає що ситуація може погіршитись (у I-му кварталі відсоток відповідей становив 1,6%). 51,1% респондентів вважає, що ситуація залишиться без змін (33,3% у I-му кварталі); та 48,9% вважають що ситуація покращиться (відсоток зменшився з 65,1% у I-му кварталі). Проте, варто зазначити, що у II-му кварталі 2019 року зріс відсоток тих, кому важко передбачити, якою буде ситуація у найближчі пів року до 12,5% (у I-му кварталі цей показник дорівнював нулю).

Регуляторний клімат

Несприятливий регуляторний клімат у II-му кварталі 2019 року піднявся с 10-ї на 2-гу сходинку у рейтингу перешкод, разом з двома іншими, які отримали стільки ж відсотків відповідей. (див. таблицю праворуч). Він виявився значимим для 35,7% респондентів (6,0% у I-му кварталі). Це відбулось через різке збільшення значення двох складових показника у II-му кварталі, а саме «корупція» - до 17,9% з 3,0% у I-му кварталі 2019 року; та «високий регуляторний тиск» - до 16,1% у II-му кварталі 2019 року (було 1,5%); тоді як підвищення складової «часті зміни в економічному законодавстві» біли не такими різкими – до 5,4% у II-му кварталі 2019 року з 3,0% у I-му кварталі.

Перешкоди зростанню бізнесу

У поточному звітному періоді «високий конкурентний тиск» все ще продовжує залишатись найбільш значущою перешкодою діяльності та значення продовжило збільшення до 75,0% у II-му кварталі 2019 року з 71,6%. «Нестабільна політична ситуація» опинилась на другому місці, проте значення майже не змінилось в порівнянні з I-м кварталом і у II-му кварталі становить 55,4% (55,2% у I-му кварталі). А от значення перешкоди «низький попит» втративши майже 25 в.п. опинилось на третьому місці - значення зменшилось до 35,7% з 61,2%. Стільки ж відсотків, 35,7%, отримали також «несприятливий регуляторний клімат», про який вже згадували вище, та «проблеми ліквідності» - значення піднялось майже на 6 в.п., до 35,7% з 29,9% у I-му кварталі. Найменше значення, як і в минулому кварталі, мають перешкоди «брак приміщень і площ» та «доступність кредитів» - по 5,4% у II-му кварталі 2019 року (У I-му кварталі відсоток відповідей дорівнював нулю).

Перешкоди зростанню бізнесу				
	IV кв. 18	I кв. 19	II кв. 19	II кв. 19 до I кв. 19
Високий конкурентний тиск	65,7	71,6	75,0	3,4
Низький попит	62,7	61,2	35,7	-25,5
Нестабільна політична ситуація	44,8	55,2	55,4	0,2
<i>Несприятливий регуляторний клімат</i>	17,9	6,0	35,7	29,7
Зміни в економічному законодавстві	9,0	3,0	5,4	2,4
Корупція	4,5	3,0	17,9	14,9
Високий регуляторний тиск	9,0	1,5	16,1	14,6
Погані погодні умови	22,4	35,8	7,1	-28,7
Погана репутація країни	23,9	31,3	26,8	-4,5
Проблеми ліквідності	28,4	29,9	35,7	5,8
Відсутність інформації про область/місто/регіон	16,4	22,4	7,1	-15,3
Недостатньо кваліфікованих працівників	6,0	10,4	33,9	23,5
Надмірне оподаткування	29,9	7,5	3,6	-3,9
Високі кредитні ставки	6,0	6,0	8,9	11,9
Брак приміщень, площ	0,0	0,0	5,4	5,4
Доступність кредитів	0,0	0,0	5,4	5,4

ОЦІНКИ ЗМІН ТА ОЧІКУВАННЯ: квартал до попереднього кварталу

Попит. У II-му кварталі 2019 року значення індексу змін попиту перестало знижуватись та підвищилось до 0,45 з -0,06 у I-му кварталі 2019 року. Відсоток тих, для кого попит знизився продовжує зменшення та у II-му кварталі становить 8,9% (22,4% у I-му кварталі). Значно знизився також відсоток тих, для кого попит не змінився – до 41,1% з 61,2% у I-му кварталі. І істотно збільшився відсоток тих, у кого попит збільшився – до 50,0% з 16,4%.

А от значення індексу очікуваних змін попиту у II-му кварталі 2019 значно знизилось та становить 0,23 (0,80 у I-му кварталі). Як і в I-му кварталі, у II-му кварталі 2019 року жоден з опитаних менеджерів готельної сфери не очікує зниження попиту. При цьому, різко підвищився відсоток тих, хто не очікує жодних змін – до 72,2% у II-му кварталі з 20,9% у I-му; відповідно, зменшився відсоток тих, хто вважає, що попит збільшиться – до 27,8% у II-му кварталі з 79,1% у I-му кварталі 2019.

Зайнятість. У II-му кварталі 2019 індекс змін зайнятості продовжив поступово підвищуватись та становить 0,05 (0,01 у I-му кварталі). На 10 в.п., до 19,6% у II-му кварталі 2019 року з 9% у I-му кварталі збільшилась частка тих підприємств готельної сфери де зайнятість збільшилась. До 69,6% у II-му кварталі з 83,6% зменшився відсоток тих, хто не відчув жодних змін. І до 10,7% збільшився відсоток тих, хто повідомив про зменшення зайнятості. (7,5% у I-му кварталі 2019 року).

У наступному кварталі очікується зменшення рівня зайнятості до 0,17 з 0,31 у I-му кварталі 2019 року. Це відбулось завдяки зменшенню рівня «оптимістів», які вважають, що зайнятість збільшиться до 22,2% у II-му кварталі з 33,3% у I-му кварталі 2019 року. Але при цьому, до 77,8% з 66,7% збільшилась частка тих, хто вважає що змін не відбудеться. І, як і в попередньому кварталі, жоден з опитаних не зазначив, що очікує зменшення рівня зайнятості.

Прибутковість. У II-му кварталі 2019 року значення індексу змін прибутковості підвищилось та зрівнялось з показником за II-й квартал 2018 року і становить 0,29 (-0,25 у I-му кварталі). Зменшився відсоток тих, хто вказав на зменшення прибутковості до 9,4% з 32,3% у I-му кварталі; відповідно, до 34,0% з 6,2% збільшилась частка тих, у кого прибуток збільшився. Також до 56,6% у II-му кварталі з 61,5% зменшився відсоток тих, у кого не відбулось жодних змін.

Значення індексу очікуваних змін прибутковості на наступний квартал зменшилось та становить 0,18 (0,69 у I-му кварталі 2019 року). Це сталось за рахунок зменшення частки тих, хто очікує збільшення прибутковості до 25,0% у II-му кварталі з 70,5% у I-му кварталі 2019 року. Відсоток тих, хто вважає, що прибутковість збільшиться підвищився незначним чином – до 4,2% з 3,3%. Також, до 70,8% у II-му кварталі з 26,2% у I-му кварталі збільшився відсоток тих, хто вважає, що ніяких змін не відбудеться.

Закупівельні ціни. У II-му кварталі 2019 року індекс змін закупівельних цін, як і у випадку з прибутковістю підвищився та майже зрівнявся з показником II-го кварталу 2018 року (0,57) і становить 0,58 (0,44 у I-му кварталі 2019 року). Це сталось завдяки підвищенню відсотка тих, для кого ціни збільшились до 60,0% у II-му кварталі з 49,3% у I-му кварталі 2019 року; та зменшенню відсотка тих, хто не відчув жодних змін до 40,0% з 50,7% у I-му кварталі. І в обох випадках, як і в I-му кварталі 2019 року жоден з респондентів не зазначив, що ціни знизились.

На наступний квартал очікується зниження закупівельних цін. Індекс очікуваних змін закупівельних цін становить 0,15 і це є

найнижчий показник за два роки спостережень. (0,60 у I-му кварталі 2019 року).

Ціна за ніч. У II-му кварталі 2019 року збільшились також і ціни за ніч. Значення індексу змін ціни за ніч підвищилось до 0,47 з 0,16 у I-му кварталі 2019 року. Збільшився відсоток тих, хто вказав на збільшення ціни за ніч до 44,6% у II-му кварталі з 20,9% у минулому кварталі. Жоден респондент не повідомив про зниження ціни, тоді як у I-му кварталі 2019 року цей показник становив 4,5%. Також відсоток тих, хто не відчув жодних змін знизився до 55,4% з 74,6% у I-му кварталі.

Значення індексу очікуваних змін ціни за ніч на наступний період значно знизилось та становить 0,13 у II-му кварталі 2019 року (0,62 минулий квартал).

Заповнюваність номерів. У II-му кварталі 2019 року значення індексу змін заповнюваності номерів підвищилось, з від'ємного стало додатнім та становить 0,36 (-0,17 у I-му кварталі). До 8,9% з 25,4% зменшився відсоток тих керівників готелів, у кого заповнюваність номерів зменшилась, тоді як до 41,1% з 10,4% у минулому кварталі збільшилась частка тих, у кого заповнюваність підвищилась. Та до 50,0% у II-му кварталі 2019 року з 64,2% зменшився відсоток тих, для кого не сталось жодних змін.

У наступні три місяці очікується зменшення заповнюваності номерів. Значення індексу очікуваних змін заповнюваності номерів у II-му кварталі 2019 року становить 0,26 (0,73 у минулому кварталі).

Обсяги продажів. Відповідно до збільшення інших індексів, збільшився також і індекс обсягів продажів у II-му кварталі 2019 року до 0,39 (-0,13 у I-му кварталі). 8,9% респондентів повідомили про зниження обсягів продажів (25,8% у I-му кварталі). Значно збільшився відсоток тих, у кого обсяги продажів підвищились – до 42,9% з 13,6%. Для 48,2% опитаних у II-му кварталі 2019 року не відбулось жодних змін (60,6% у I-му кварталі).

При цьому значення індексу очікуваних змін обсягів продажів зменшилось до 0,32 у II-му кварталі (було 0,79). До 1,8% збільшилась частка тих, хто вважає що обсяги продажів можуть зменшитись у наступні три місяці (у I-му кварталі 2019 року цей показник дорівнював нулю). Зменшився відсоток тих, хто прогнозує збільшення обсягів продажів до 36,4% у II-му кварталі з 77,6% у I-му кварталі 2019 року. І значно підвищився відсоток тих, хто вважає що ніяких змін не відбудеться – до 61,8% з 22,4% у I-му кварталі 2019 року.

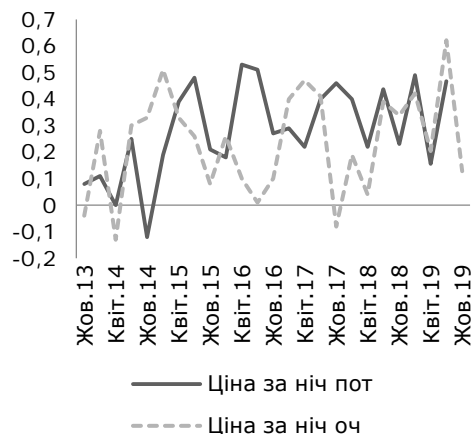
ОЦІНКИ РІВНЯ ПОКАЗНИКА

Кількість працівників. Значення індексу зайнятості зменшилось до 0,19 у II-му кварталі 2019 року з 0,22 у I-му кварталі. У II-му кварталі 2019 року зменшився відсоток тих керівників готелів, для кого кількість працівників була завеликою до 14,3% з 18,2% у I-му кварталі. Та до 85,7% з 81,8% у I-му кварталі збільшився відсоток тих, в кого кількість працівників не змінилась. Як і в попередньому кварталі жоден респондент не вважає що кількість працівників є замалою.

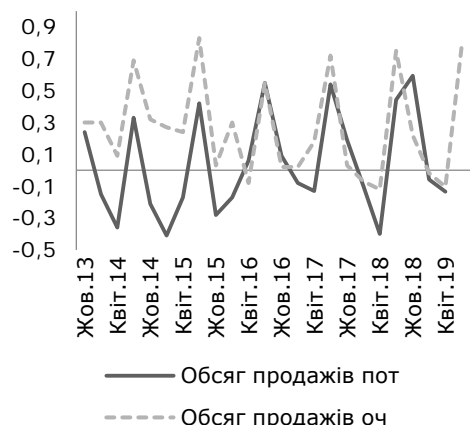
Наявні площі, приміщення. Значення індексу наявних площ у II-му кварталі 2019 року в порівнянні з I-м кварталом майже не змінилось та становить 0,28 (було 0,27). Відсотки тих, для кого об'єм наявних площ є завеликим або достатнім майже не відрізняються від попередніх значень та у II-му кварталі 2019 року становлять 23,2% та 76,8% відповідно (22,7% та 77,3% відповідно у «-му кварталі). І ніхто не вказав на те, що приміщень замало, як і в минулому кварталі.

Заповнюваність номерів. У II-му кварталі 2019 року значення індексу заповнюваності номерів продовжило збільшуватись та

Індекси змін ціни за ніч

Індекси змін обсягів продажів

становить 0,23 (0,14 у I-му кварталі 2019 року). Майже вдвічі зменшився відсоток тих, для кого заповнюваність номерів була замалою – до 5,5% у II-му кварталі з 12,1%. А от відсоток тих, для кого заповнюваність номерів була навіть завеликою збільшився до 25,5% з 19,7%. При цьому майже не змінився відсоток тих, у кого заповнюваність була такою самою і становить у II-му кварталі 69,1% на відміну від 68,8% у I-му кварталі 2019 року. Якщо говорити про заповнюваність номерів у відсотках, то у II-му кварталі 2019 року продовжила зростати кількість готелів зі 100% заповнюваністю номерів до 14,3% з 11,9% а в одному випадку вказали навіть на 110% відсоткову заповнюваність. Для 26,8% респондентів заповнюваність номерів становила 80% (14,9% у I-му кварталі); також 16,1% вказали на заповнюваність номерів на 70 та 90% (10,4% та 9,0% відповідно у I-му кварталі 2019 року).

ОЦІНКИ ЗМІН ТА ОЧІКУВАННЯ: рік до року

Зміни показника за II-й квартал 2019-го року у порівнянні з II-м кварталом 2018-го

Обсяг реалізації. В порівнянні з II-м кварталом 2018 значення ІНДЕКСУ ОБСЯГУ РЕАЛІЗАЦІЇ майже не змінилось та становить 0,20 у II-му кварталі 2019 року (було 0,19). Частки тих, для кого обсяг реалізації підвищився або знизився майже не змінились та становлять 23,2% та 5,4% відповідно у II-му кварталі 2019 року (24,2% та 6,5% у II-му кварталі 2018 року); як і частка тих, хто не відчув жодних змін, яка становить 71,4% (69,4% у II-му кварталі 2018 року).

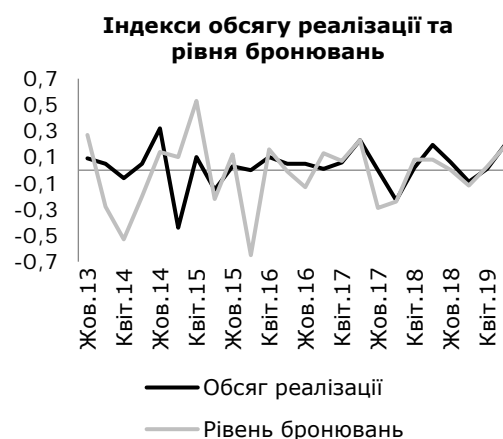
Рівень бронювання. А от значення ІНДЕКСУ РІВНЯ БРОНЮВАННЯ у II-му кварталі 2019 року підвищилось до 0,19 з 0,08 у II-му кварталі 2018 року. Зменшився відсоток тих респондентів у кого рівень бронювання знизився до 3,8% у II-му кварталі 2019 року з 10,2% за відповідний квартал 2018 року. При цьому, в порівнянні з II-м кварталом 2018 року майже не змінився відсоток тих у кого рівень бронювання підвищився та становить 18,9% у II-му кварталі 2019 року (було 18,6%). Та 77,4% не відчули ніяких змін (71,2% у II-му кварталі 2018 року).

Очікування для III-го кварталу 2019-го року порівняно з III-м кварталом 2018-го року

Торговельні обороти. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ТОРГОВЕЛЬНИХ ОБОРОТІВ знизився та становить 0,30, що є нижчим як за відповідний показник минулого року – 0,55, так і за показник минулого кварталу – 0,52. Зменшився відсоток тих менеджерів готелів, які очікують збільшення торговельних оборотів на III-й квартал 2019 року до 26,4% з 58,3% за відповідний період II-го кварталу. Але, при цьому відсоток тих, хто вважає, що об'єм торговельних оборотів зменшиться дорівнює нулю (за відповідний квартал 2018 року цей показник дорівнював 5,0%). Також до 73,6% з 36,7% збільшилась частка респондентів, які вважають, що у III-му кварталі 2019 року ніяких змін не відбудеться.

Кількість ночівель. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН КІЛЬКОСТІ НОЧІВЕЛЬ загалом на III-й квартал 2019 року зменшилась від відповідного показника минулого року та становить 0,24 (було 0,37). При цьому, індекс очікувань для громадян України становить 0,38 (0,33 за відповідний період минулого року), і це значення є більшим за індекс очікувань для іноземців – 0,11 (показник є меншим в порівнянні з минулим роком, коли він становив 0,20).

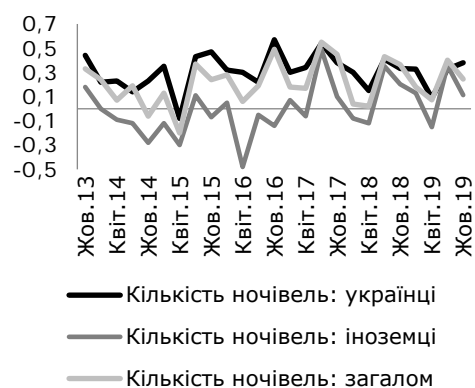
Ціна за ніч. Згідно очікувань менеджерів готелів, ціна за ніч в прогнозах на III-й квартал 2019 року знизиться вдвічі до 0,44 як у порівнянні з минулим кварталом 2019 року, коли індекс становив 0,80 так і в порівнянні з очікуваннями на III-й квартал 2019 року, коли індекс дорівнював 0,82. У відсотковому співвідношенні 58,5%

опитаних керівників готелів вважають, що ціна за ніч не зміниться, та 41,5% очікують на підвищення ціни. (17,7% та 82,3% відповідно у минулому році).

Затримка клієнтів. Індекс майбутньої затримки клієнтів в очікуваннях на III-й квартал 2019 року майже не відрізняється від відповідного показника минулого року та становить 0,08 (0,09).

Очікувані індекси змін затримки клієнтів різного походження

Додаток 1: Методологія

Всі індекси рахуються за єдиною методологією. Ми зараховуємо відповіді як +1, коли підприємство відповідає, що показник збільшився, 0 — якщо він не змінився і -1 — якщо зменшився. Наприклад, якщо зі 100 респондентів 20 вказали на зростання виробництва, 50 респондентів звітували про його скорочення, і 30 зазначили, що все залишилося без змін, то відповідне значення індексу буде -0,30. Додатне (від'ємне) значення індексу означає, що частка підприємств, де зросло виробництво, є більшою (меншою), ніж кількість тих, де виробництво скоротилось. Кожний індекс більший за +0,05 або менший за -0,05 є статистично значущим і відрізняється від нуля з ймовірністю помилки 5%.

Загальний показник “несприятливий регуляторний клімат” складається з трьох компонентів: (1) високий регуляторний тиск, (2) часті зміни в законодавстві та (3) корупція, і відображає частку респондентів, які вибрали принаймні один з перерахованих вище факторів.

Підставою групування готелів за розміром є кількість працівників.

Ми виділяємо такі групи готелів за розміром: малі (до 50 працівників), середні (51-250 працівників) та великі (250+), проте великі готелі у II-му кварталі не брали участь в опитуванні.

За більш детальною інформацією про характеристики вибірки, структуру анкети, методологію обрахунку індексів та за повними даними дослідження звертайтеся до Оксани Кузяків kuziakiv@ier.kyiv.ua.

Кількість працівників, %	
	Q2'19
Менше 50	66,1
51 — 250	33,9

Регіони, %	
	Q2'19
Львівська обл.	23,2
Київська обл.	3,6
м. Київ	19,6
Вінницька обл.	26,8
Сумська обл.	12,5
Волинська обл.	14,3